

ELDELYI
2
II. évf. 9 sz
ARA 1 LEJ
Hétfő 1923 Január 1

MAGYARÁG

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
Str Avram Iancu (Kossuth-u.) 10.

Független politikai napilap
Megjelenik minden reggel

Szerkesztőségi órák: d. u. 6-tól
este 11-ig. TELEFON: 3-80

Forradalommal alakul a japánok háborúja

Leszurta a diószegi vendéglős fiát egy részeg ember

Maniu megtalálta a kormányválságra az ürügyet -- Mihalache lemondott

A bukaresti rendőrprefektus és csendőrpáncsnok újévi körlevele robbantotta ki a kormányválságot, vagy a genfi egyezmény előhátrál Maniu? Izgalom a fővárosban

Bukarestből jelentik: Politikai, különösen ellenzéki körökben pénteken elterjedt a híre, hogy

Mihalache belügyminiszternek, Marinescu ezredes bukaresti rendőrkészlettel és Dumitrescu tábornokkal, a csendőrség főparancsnokával keletkezett konfliktusa miatt bekövetkezett a kormányválság.

A Lupta — beavatott helyről nyert információja szerint a leghatározottabban írja, hogy kormányválságról nincs szó és a kormány sokkal erősebb, semhogy ilyen, inkább személyi természetű konfliktus megbuktathatná.

A konfliktusról különben az Adeverul a következőket írja:

„Marinescu ezredes, a bukaresti rendőrkészlet körlevelet intézett a rendőrség összes tisztviselőihez, amelyben a leghatározottabban megtiltotta, hogy alantassai politizáljanak, vagy éppen arról beszéljenek, hogy őt hamarosan menesztik. Engem a király nevezett ki erre az állásra — írja — s csak akkor távozzom, ha ezt az uralkodó kívánja. Más az én állásom felett nem rendelkezhet.

Nyilvánvaló volt, hogy ez a kis körlevél Mihache belügyminiszter ellen irányult. De ugyanakkor egy másik konfliktus is volt a belügyminiszternek. Dumitrescu tábornok a csendőrség főparancsnok újévi napirendjében azt írta, hogy a csendőrség anyagi helyzete sokkal jobb volna, ha ezt Mihache belügyminiszter nem akadályozná meg.

Péntek délután Mihache a vizkeresztünnepségek után audienciát kért az uralkodótól és arra kérte a királyt, hogy

a két magasrangú katonát, Marinescu ezredest s Dumitrescu tábornokot, akik neki alantassai, de szembeszállottak vele menessze az uralkodó.

A királyt láthatólag meglepte a belügyminiszter kérése és kijelentette, hogy azonnal nem határoz, hanem egy-két nap múlva ad választ. Addig gondolkodik a dolgok felett. Mihache több mint két óra hosszat volt audiencián a királlyal, aki ezért délután 3 óra helyett csak 5 óra után utazott vissza Szinajába. — A pályaudvaron kint volt az egész kormány Maniu vezetésével és tegnap dr Crisan Szinajába utazott, hogy a királyt tájékoztassa a helyzetről. Titulescu és Popovici Mihályt, akiket a konfliktusról értesítettek, táviratilag hívták haza külföldről. Mind a ketten közölték, hogy már el is indultak Bukarestbe. Azt is közölték, hogy mindenben osztják a kormány álláspontját.

Maniu is mindenben szolidaris Mihacheval és osztja azt az álláspontot,

Hogy szól Marinescu körlevele, ami a kormányválságot kihothantotta

(Bukarest.) A rendőrség hivatalos közlönyének január 2-iki Gabriel Marinescu bukaresti rendőrprefektus következő felhívását közli: „Az utóbbi időben azt tapasztaltam, hogy a személyemre vonatkozó nyilvános diskurzusokban több rendőrségi tisztviselő is részvesz. Az ilyen beavatkozást a jövőre büntetés terne mellett elfiltom. Alulírott vagyok és maradok Bukarest város rendőrprefektusa

hogy a belügyminiszternek joga van az alantassai felett diszponálni.

Ez a helyzet azonban a helyzetet ismerők szerint ez a kérdés aligha robbantja ki a kormányválságot. A kormány sokkal erősebb ennél és miután valószínű, hogy egy kormányválság esetén a parlament feloszlata is bekövetkezne, nem hihető, hogy az uralkodó a mai körülmények között beleegyezne újabb választás kiírásába.

Bizonyosra vehető, hogy a kérdés megoldása csak néhány nap múlva lesz aktuális amikor Titulescu hazaérkezik külföldi útjáról.

Vizkereszt napján Mihache belügyminiszter ismét audiencián jelent meg a királlyal és közölte, hogy nem tudott más elhatározásra jutni és

amennyiben a király nem járul hozzá a kéréséhez, kénytelen lesz benyújtani lemondását.

A helyzet kritikus volta miatt Lugoseanu elhalasztott utazását, minthogy nem tárgyalhat a külföldön egy olyan kormány nevében, amely lemondás előtt áll.

A kibontakozást most Titulescutól várják. Ha azonban neki sem fog sikerülni megoldani a helyzetet és Mihache kénytelen lesz lemondani — valószínűnek tartják, hogy Vaida Sándor, vagy Mironescu jön. De beszélnek Popovici esetleges kormányalakításáról is. Teljes rezsimváltozást egyelőre nem tartanak valószínűnek, mert abban az esetben új választások válnának ismét szükségessé.

mindaddig, amíg királyi dekrétummal el nem mozdítanak állásból. Felhívom a tisztviselőket, hogy több komolyságot tanúsítsanak és az idejüket hivatalos feladataik ellátásával töltsék inkább, semhogy diskurzusokba fogjanak és ezen a módon a kávéházi és klublétfiak számát szaporítsák“.

A farsangi tombola 2-ik száma

A belpolitikai élet hullámai a kárácsnyi, újévi ünnepek látszólagos csendes felszínén dacára váratlan meglepő intenzitással tarajosodtak fel. A genfi egyezmény titokzatos bonyodalmai a külföldön, — itthon pedig a bukaresti rendőrprefektus merész körlevele a rendőrség részére, melyben élesen szembhelyezkedik a kormányelnökkel, — a kormány kebelében forrongó ellentétek, mind olyan tényezők és jelenségek, melyek ismerete mellett a benfen-tesek előtt nem hatott a szenzáció erejével Mihalache lemondása, illetve ultimátumszerű kijelentése azon esetre, ha Gabriel Marinescu rendőrprefektust nem meneszti.

Ha figyelembe vesszük, hogy milyen súlyos, égető és aktuális problémák vannak fel-tűnően, melyeknek akármelyike is alkalmas kormányválság előidézésére, akkor különös ér-dekességgel bír, hogy a váratlan kormányvál-ság egy alapjában véve jelentéktelen, mond-hatnánk „házi ügy” kapcsán robbant ki. A helyzet mindazonáltal sokkal kényesebb és sokkal meyréhatóbb, mint felületes szemléletre látszik. Tudni kell ugyanis, hogy Marinescu ezredes volt az, akinek Károly király hazajö-vetelében és trónfogadásában nagy szerepe volt és már emiatt is, a király személyes inumusa.

Marinescu ezredes annak idején Károly király királyi dekretummal nevezte ki Bukarest rendőrprefektusává. Mikor Mihalache belügy-miniszter és Marinescu prefektus között áhi-dalhatlan ellentét keletkezett, — akkor a mi-niszter előterjesztést tett Ofelségének Mironescu menesztésére. A király nem tett eleget azon-nal az előterjesztésnek, hanem kiméletes és lapintatos formában „gondolkodási időt” vett igénybe. Ugyanakkor a rendőrprefektus kör-rendeletben megtiltotta a rendőrségi tiszti és legénységi állománynak, hogy az ő állítólagos menesztéséről bármely irányban vitakozzanak, vagy hogy egyáltalán ezzel a kérdéssel foglal-kozzanak, mondván, hogy ő, mint Bukarest rendőrprefektusa kinevezését egyenesen a ki-rálytól kapta és nem függ a kormánytól. Ez a körrendelet azután végérvényesen kielezte és elmérgesítette a helyzetet, mert most már komoly, sőt végzetesen jelentős keresztkérdés-ről van szó.

A királynak hétfőn kell döntenie a „me-lyiket szeretem” nehéz ügyében. Ha Mari-nescut megtartja, akkor kormányválságot idéz elő, mert Maniu már jóelőre kijelentette, hogy mindenben szolidaris Mihalache miniszterrel. Ha pedig eleget tesz Mihalache előterjeszté-sének, akkor legjobb és legmegbízhatóbb em-bereinek egyikét kell feláldoznia. A körrendelet folytán a kétségtelenül nehéz probléma tulnőtt a puszta személyi élű kereteken és a királyi hatalom és a mindenkori kormány kö-zötti jogviszony nagy kérdésévé, mondhatnánk alkotmányjogi problémává szélesedett.

Hogy milyen diplomatikus, kielégítő for-nában fog nyugvópontra jutni a hirtelen kirob-bant kormányválság, az a közeli napokban eldől. Egyelőre lázas tanácskozások folynak, hogy alkalmas platformot találjanak. Már Ti-tulescu is utban van Titulescu, Románia Rasputinja, aki minden kormányválságnál eddig csodadoktor szerepét töltötte be, lehet, hogy a saját kormányával is csodát fog művelni.

Időjárás

Ismét csendesebb és ködösebb idő, fagy-pont körüli hőmérséklettel. Kisebb ha-vazás és esők főleg délen és nyugaton.

Nem ismeri el a szovjet házasságot -- Arad városa

Erdekes bonyodalom két árva illetősége körül

(Arad). Az aradi törvényszék figye-lemre méltó megkeresést intézett Arad város vezetőségéhez két ügyem-ke ügyében, akiknek apja aradi illetőségű, román állampolgár volt ugyan, de gyer-mekei Szovjet-országra látak napvilágot. Babocs Sándor, mint orosz hadifogoly, 1918. végén Moszkvában kötött szovjet-házasságot feleségével, Kuxhausen Liviával, aki térjét hűségesen követte Aradra a viszonyok rend-ződése után és világét sem jutott volna eszükbe, hogy két egészséges fiugyer-meküknek, Jánosnak és Ago tónak, akik 1925—26-ban látak Moszkvában napvilágot, a szovjet-házasság miatt még kellemetlenségük lesz annó 1933-ban az aradi hatóságokkal.

Aradváros állandó választmánya csütörtökön délelőtti ülésén foglalkozott a kérdéssel és a fennálló törvényes rendelkezésekre való hivatkozással ely-ben kimondotta, hogy a gyermekek nem tekinthetők aradi illetőségű román ál-lampolgároknak, mivel Babocs Sándor nem újította meg házasságkötését ro-mán anyakönyvi hatóságok előtt és így azt érvénytelennek kell tekinteni. A vá-lasztmány véleményezése folytán tehát a két kis fiu nevetelési éöltsége nem a várost, hanem az államot fogja terhelni, viszont a gyermekek anyjuk nevét vise-lik, mert így akarta a sors torzafaga, amely anny bonyodalmat okozott már a világáboru kitörése óta.

Véres vizkeresztí táncmulatság Diószegen

Egy részeg vendég leszúrta Weisz vendéglős fiát

(Biharhardiószeg) Vizkereszt napján véres gyilkossági kísérlet történt Weisz Béla vendéglőjében, ahol szombat-hozta Diószeg egész lakosságát. Viz-kereszt napján a diószegi ifjuság tncos tea-estélyt rendezett Weisz Béla vendég-lőjében. Este 11 órakor beárlított Bösör-ményi József gazdálkodó, aki mai e kor részeg volt. Megívott egy télliter bort, fizetett és utána megkérdezte a vendég-lős fiától.

— Tartyzom még valamivel?
Ezekkel a szavakkal Bösörményi elrántott egy kést és teljes erőből mell-leszurta a vendéglőst fiát.
A faal Weisz meletől patkzott a vér a diószegi körorvos kötözte be sebeit, de állapota súlyos.
A vérengző Bösörményit a csen-dőrség etartozatta és átadják az ügyész-ségének.

Szalmármegyében is leszur'ak a részeg vendégek egy korcsmaros házaspárt

(Szatmár.) A szalmármegyei Sikárló köz-ségben Dragomir Nucz és Dragomir Dumitru legények összeszurkálták késekkel Izsák Sámuel kocsmároszt azért, mert ez nem akart pálinkát adni a rakoncában legényeknek. A megtámadott kereskedő felesége segítségére

sietett urának, mire őt is súlyosan aántalmaz-ták. A csendőrség nyomban bevezette a nyo-mozást és a legényeket bekisérték a szalmári ügyészség fogházba. A szerencsétlen kocsmároszt és feleségét kórházba szállították, Allapotuk súlyos.

Felbérelt emberekkel leüttette a konkurrens mészároszt, mert az olcsóbban árusította a húst

Elfogták a tusnádi rablótámadás tetteseit

(Csikszereda) Megirtuk, hogy Tusnád és Csátószeg között Szilveszter elsején három ember megtámadta Sass Ignác csátószegi mészáros-mestert, elszedték négyezer lejét, elhajtották a szekeren vitt sertését és annyira összeverték, hogy több napig eszméletlenül feküdt a kór-házban. A csendőrség elfogta Sándor Károly

csiktusnádi mészároszt, Sass István és Beke Béni csikcekefalvi lakosokat, akik bevallották, hogy Sándor Károly mészáros biztatta fel őket arra, hogy verjék el Sass Ignácot mert ha lejél olcsóbban árulta a húst s emiatt a szomszéd községből is odamentek vásárolni. A felbujtót és tetteseket átadták az ügyészségnek.

Súlyos munkásszerencsétlenség egy halmii malomban

(Halmi.) Súlyos kimenetelű baleset történt tegnap délután az egyik halmi malomban. A malom gépházában dolgozott Zabari Endre kőényerű illetőségű 20 éves napszámos Mun-

közben a gépszij elkapta Zabarit és mind-két lábát súlyosan összeroncsolta. A súlyos vér-vesztességet szenvedett fiatalembert beszállították a szatmári közkórházba. Allapota válságos

Hetvenkét megye helyeit csak husz lesz Romániában

Teljesen elkészült az új közigazgatási tervezet

(Bukarest). Camarasescu, az ország közigazgatási reformjának elkészítésére kinevezett bizottság elnöke összehívta az összes közigazgatási vezérigazgatókat és napokon át tartó munkával lefektették a nagy reform alapelveit. A közigazgatási vezérigazgatóknak csütörtökre összehívott legutolsó ülésén pedig megszerkesztették a közigazgatási reformjavaslat első tervezetét. A javaslat alapelvei: a legszélesebb decentralizáció a községi és megyei közigazgatásban. A vármegyei prefektus hatásköre jelentősen kiszélesedik a reformtervezet szerint és átakul Comitetul Local de Revizuire szervezete is.

Legnagyobb jelentőségű újítása a

reformnak a megyék számának csökkentése

Erre vonatkozólag Maniu és Mihaiche között történt előzetes megbeszélések eredményeként elhatározták, hogy a megyék számát 71-ről 30-ra csökkentik és az új tervezetben már ez a megyebeosztás szerepel. A célja ennek olyan nagyobb közigazgatási egységek kreálása, amelyek az egyes vidékek földrajzi és gazdasági érdekeinek a lehető legjobban megfelelnek, egyúttal igen sok átlást tesznek feleslegessé, ami az állami berendezkedés nagy leegyszerűsítését és jelentékeny költségmegtakarítást is jelent.

Leégett egy vattagyár Kolozsvár közelében

(Kolozsvár.) A közelben levő Kardosfalva községben szombaton reggel kigyult a római katolikus Státus tulajdonát képező épület, amelyet Koncz Gyula bérei és vattagyárat rendezett bele. A kolozsvári tűzoltók kivonultak és a közeli Nádas-patak vizével megakadályozták a gyár teljes leégését. Nehezen ment az oltás, mert amint kiderült a cseréptető alatt egy kátránytű is van s a kettő között rengeteg madárfészek. A kár 300 ezer lei. A tűz okát még nem tudják.

Tizenkétéves fiához intézett bucsulevelet az öngyilkos marosvásárhelyi munkanélküli

(Marosvásárhely). Az elmúlt nap folyamán jelentették a rendőrségnek, hogy a református temetőben egy akasztott embert találtak. A szolgálatos rendőrtiszt azonnal a helyszínre sietett és megállapította, hogy a halott azonos Lakatos Imre kőműves, négygyermekes családapa, aki még a hétfői nap folyamán vetett végeit életének. Zsebében 12 éves fiához intézett bucsulevelet találtak, amelyben meghatott végzetes cselekedetéről.

A nagy nyomorral már nem bírtam viaskodni, — ezt írja utolsó sorailban.

Vakmerő betörők garázdálkodnak Nagybányán

(Nagybánya.) A szatmári ügyészséghez beérkezett jelentések szerint Salamon Mórné nagybányai lakostól ismeretlen tettesek egy értékes perzsaszőnyeget loptak el Petrován István bányatulajdonos házából a betörők 5000 lej értékű élelmiszert és fehérneműt loptak. Sovan Joantól egy zseborát és különböző vászon és fehérneműket. A nagybányai rendőrség keresi a tetteseket.

Összemorzsolta a vagon egy napszámost

(Felsőbánya.) Tegnap délután az itteni vasútállomás melle ti rakodónál az egyik vagon alatt a munkások egy vértócsában tekvő, eszméletlen állapotban levő embert találtak. Megállapították, hogy Tulics Ferenc 56 éves felsőbányai napszámos, aki Lévy József felsőbányai kereskedőnél volt alkalmazásban Tulicsot beszállították a nagybányai kórházba, ahol megoperálták. A rendőrség most abban az irányban nyomoz, hogyan került a napszámos a vagon alá.

Bécsben letartóztatták gróf Zichy Tivadart

(Bécs.) A rendőrség letartóztatta gróf Zichy Tivadart, aki Tivi néven közismert alakja volt a mondain éjszakai életnek Zichy Tivadar ellen a semmeringi és bécsi hotel-személyzet tett feljelentést, akiket a gróf — állítólag — háromezer schillinggel károsított meg. Szinte egyidejűleg ugyancsak a bécsi rendőrség tartóztatta le Auersperg Sándor grófot, akit annak előtte Kiss Sándornak hívtak s akit szédeltetések és különböző üzelmek miatt keresett a rendőrség Kiss Sándort annakidején egy 66 éves Auersperg grófnő elfogadta örökbe.

1933 JANUÁR 9.

8 OLDAL

A japánok imperialista háborujából forradalom lesz -- írja a szovjetsajtó

A japánok megszállták a keletkínai vasut végállomását

Karbinból jelentik: A keletkínai vasut vonal keleti végpontjának a japánok részéről történt megszállását megerősítik. — A végállomás elfoglalása azért vált lehetségessé, mert háromezer kínai megadta magát.

Tokióból jelentik: A japán kormány ereszítette a szovjet kormányt, hogy Podgraniczkáját, a keletkínai vasutvonal keleti végállomását megszállotta és ezt azzal indokolja, hogy a kínai banditák garázdálkodását megakadályozzák.

Tokióból jelentik: A legújabb hír azt közli, hogy a japán hadsereg parancsnoksága megkezdte San Hai Kvan kiürítését.

Genfből jelentik: Nepszövetségi körök úgy tudják, hogy Japán azt a kínai követelést, hogy San Hai Kvan várost ürítse ki nem fogja teljesíteni.

Tokióból jelentik: A japán kormány a San Hai Kvan kiürítésére vonatkozó követeléssel kapcsolatosan megismételte Mac Mahon híressé vált mondását, melyet a követhetőképén használt:

— Japán itt van és itt marad!

Muto japán tábornok bejelentette, hogy a San Hai Kvan miatti incidens befejezettek tekinthető. Ha azonban a kínaiak további kihívó magatartást tanúsítanak, akkor kénytelen újabb harcokat kezdeni a japán alattvalók megvédésére.

Egyúttal a tábornok közölte, hogy nincsen szó Tienecin és Peking elfoglalásáról.

Pekingből jelentik: San Hai Kvan körüli harcok megint kiújultak és a japán csapatok további elonyomulására számítanak.

Moszkvából jelentik: Az orosz sajtó fenyegető hangú közleményekben számol be a japán-kínai eseményekről.

Az Izvesztija azt írja, hogy San Hai Kvan elfoglalása csak

előzménye Jehol tartomány, Tienecin s Peking elleni támadásoknak s megszállásának.

A Pravda azt írja, hogy a japán hadseregnek Eszak-Kínában való elonyomulása nem lesz séta, könnyen kitörhetnek a Sang hainál folytatott harcokhoz hasonlóan a forradalmi mozgalmak.

Követelik a szociáldemokraták, hogy az állam is segíyezze a munkanélkülieket

(Kolozsvár.) A magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak főtéri helyiségében előkészítő értekezlet volt, amelyen az egybegyűlő munkanélküli segélyalapról történő folyósításoknál megszigorított ellenőrzést követelték, hogy mindentelén gyanúsításnak a lehetőségét is megelőzhessék. Az alkalmazottak gyűlése tudomásul vette Erdélyi Kálmán lemondását a szakszervezet tiltakozási állásáról. Az így megüresedett állás ügyében a január 31-én megtartandó közgyűlés fog dönteni. Kimondta az egyesület azt is, hogy továbbra is az amsterdami szakszervezetek csoportjába tartozónak tekinti magát.

A szociálista munkásszakszervezetek szer-

dán este vezetőségi gyűlés keretében azt fogják követelni, hogy a munkaadók és a munkások fél-fél-százalékán kívül az állam is járuljon hozzá fél-százalékkal a munkanélküli segélyalap növeléséhez, ami azt jelentené, hogy a munkanélküliek segélyezésére a tisztviselői és munkásbiztosítási összegének nem egy, hanem másfél-százalékát kell rendelkezésre.

UJSÁGÁRUSOKAT jó jövedelemmel felvesszünk, helyben és közeli vidékre. Jelentkezni a kiadóháznál.

Megindult az új tombola

Tegnap számunkkal megindult az új tombola, amely iránt ismét óriási érdeklődés nyilvánul meg olvasóink táborában. Ismét 20 lapfejet kell összegyűjteni ahhoz, hogy a kitűzött 10 nyereményre jogosító tombolajegyet kiadhassuk.

Jó előre figyelmeztetnünk mindenkit, hogy szorgalmasan gyűjtse a lapfejeket és őrizze meg ezután a tombolajegyeket, mert a tombolajegyek tulajdonosai részére külön megjelentési tartogatunk, amely ismét jelentős

kedvezmény lesz.

A befejezett újvi tombolára szóló jegyeket állandóan tömegesen viszik olvasóink. Az ajándék naplárunk már több ezer példányban forog olvasóink között, mindazok, akik behozták a karácsonyi tombolajegyet és a 20 lapfejet, megkapták a kalendáriumot. Vidékre is megkezdődött az expedíciót.

Az újvi tombolára e hó 15-ig lehet jelentkezni és 16-án tartjuk meg a tombolat.

Magántisztviselőket is letartóztatott a várad sziguranca egy póstacsomag miatt

Ugyvéd is van a bukaresti kommunista letartóztatottak között

A nagyvárad sziguranca néhány nappal ezelőtt letartóztatta Eszlényi Irma magántisztviselőt, Reich Ica és Scutzbberger Klári munkaslányokat. A letartóztatás oka az volt, hogy Párisból csomag érkezett címükre, amiben kommunista tartalmú könyvek és röpiratok voltak. A csomag a rendőrség kezébe jutott és mivel a csomaghoz csatolt levél szerint ez már a negyedik csomag volt, amit Párisból Váradra küldtek, a sziguranca szigorú nyomozást indított.

Az őrizetbe vett leányokon kívül a sziguranca a további nyomozás során a legutóbbi napokban letartóztatott több várad ifjúságát is. A vizsgálat még folyik és a letartóztatottak nevét csak akkor közlik, ha átadják őket az ügyésznek.

Eszlényi Irma egyébként a rendőrségi fogdában éhségstrájkba lépett és nem fogadja el az ételt, mindaddig, amíg át nem adják az ügyésznek.

A sziguranca a vámhivatal utján fogta el a Párisból érkezett csomagot. A nagyvárad vámhivatalokhoz ugyanis napokkal ezelőtt Párisból könyvküldemény érkezett, amelyet felbontottak. A vámtisztviselők ekkor azt a felfedezést tették, hogy a könyvek tulajdonképpen kommunista propaganda iratok.

Erről nyomban értesítették a nagyvárad államrendőrség politikai nyomozó osztályát, amely nagy apparátussal fogott hozzá, hogy tisztázza a könyvküldemény célját.

A küldeményt kísérő okmányokból kiderült, hogy azokat

két nagyvárad tisztviselő rendelte. Viselkedésüket főleg az tette gyanússá, hogy amikor a küldemények megérkezésétől értesítették őket, nem jelentek meg a vámhivatalnál.

Az egyik tisztviselőnek sikerült is teljes egészében tisztáznia magát, ezt a fiatalembert, akiről különben kiderült, hogy semmiféle baloldali mozgalomban nem vett részt, szabadon is engedték tegnap délelőtt. A másikkak a kihallgatása még folyik.

Bukarestből jelentik: Megirtuk, hogy a bukaresti sziguranca detektívei rajtaütöttek egy kommunista gyűlésen és egy menekülő kommunistát lelőttek. Az ügyesség ezzel kapcsolatban

tízennégy kommunistát tartóztatott le N. I. Tulescu ügyvéd vezetése alatt.

Az ügyesség vádindítványa szerint a kommunisták titkos gyűlést tartottak s amikor a detektívek rajtuküldtek, inzultáltak a sziguranca közegeket, egy rendőrkormányzó pedig véresre vertek.

Ezrével özönlének a kíváncsiak Cherbourgha, hogy az égő Atlantique-ot lássák

Tizennyolc halálos áldozata van a francia óriáshajó katasztrófájának

Párisból jelentik: Az Atlantique katasztrófája különösen a francia közvéleményt izgatta fel tulságosan. Legutóbb részletesen beszámoltunk arról, hogy a francia jobboldali sajtó nyíltan azzal vádolta meg Németországot, hogy bizonyos szelsőséges nemet körök követtek el merényletet a francia hajópark egyik büszkesége ellen.

Az újabb jelentések szerint az Atlantique-t sikerült vontatókötélre venni s pentezen a kora délutáni órákban az égő hajót Cherbourg kikötőjébe vontatták. A franciak valósággal nemzeti gyászának tekintik az Atlantique pusztulását. Ezt dokumentálja az a körülmény, hogy a kikötőben, a dokkok körül ezrek és ezrek kalaplevéve vártak, a mint két vontatóhajó behozza a kikötőbe a füstölő hajóroncsot. A parti házak orman fekete lobogó lengett és az emeleti ablakokból mindenütt gyászdrapéria omlott alá.

Erdekes, hogy az újabb jelentések szerint a hajóroncsra való tulajdonjog körül máris ellentétek merültek fel. A nemzetköz

hajózási jog szerint a hajóroncs azt a hajót illeti, amely először bukkant rá és vette vontatókötélre. Mint ismeretes, a katasztrófa alkalmával az égő Atlantique körül 3 hajó jelent meg. Ezek között volt a Pollux francia naszád. A vontatókötélet pedig egy holland hajónak csaknem egyidejűleg a Polluxal sikerült az Atlantique-ra dobni. A jogot tehát az dönti majd el, hogy melyik hajó vontatókötéle érte először a hajóroncsot.

Egy másik kellemetlen körülmény a hajó biztosítása körül merült fel. A hajót félmillió fontra biztosították, — a kötveny azonban lejárt, az új kötvenyt pedig január 4-én, azaz azon a napon irták alá, amikor a hajó már javában lángokban állott.

(Cherbourg.) Franciaország minden részéből vonaton, repülőgépen, autón a érdeklődők ezrei mennek Cherbourgha, hogy az égő hajóroncsot lássák. A hajó még mindig ég. Hivatalos megállapítás szerint az „Atlantique” katasztrófájának 18 halálos áldozata van. Ezek

között vannak a fűtők, és azok a matrózok akik a kapitány felhívására a hajón maradtak és több emeletnyi magasságból beleugráltak a tengerbe.

A hajó másodkapitánya elmondta az újságíróknak, hogy a tűz reggel félnégykor ütött ki. A riadójelzése a hajó egész személyzete a fedélzetre sietett. A rádió-kabin a tűz kezdetén már elpusztult és nem lehetett segítséget kérni. A maró füst oly nagy volt, hogy a matrózok elájultak a szivattyúk mellett. Előbb megpróbálták teljes gőzzel a part felé vinni a hajót, de később ezt a szándékot fel kellett adniok és négyszeres kűrtjelzéssel kértek segítséget.

A francia igazságügyminiszterium utasította az ügyészséget a legszigorúbb vizsgálatra. A francia lapok követelik, hogy a vizsgálat minden frázisát hozzák nyilvánosságra, mert a francia lapok fenntartják, hogy a tüzet merénylet okozta.

Gróf Bethlen István ellenzékbe vonul?

(Budapest.) A Mai Nap fantasztikus politikai kombinációkat közöl. Ezek szerint Bethlen István gróf Gömbös miniszterelnök tervei miatt ellenzékbe vonul és az egységes, valamint kereszténypárt elégedetlenségéből új pártot alakít. A hírt cáfojják.

RADIOMŰSOR

VASARNAP

BUKAREST. 11 Könnyű zene. 12 Gr. 16 Falusi z. 17 Marcu-zenekar. Könnyű- és románzene. 18.25 Marcu-zenekar. 19 R-egyetem. 19.40 Gr. 20 Lörzing: A fegyverkovács.

BUDAPEST. 1. 9 Hírek, kozmetika. 10 Református istentisztelet a Kálvin-teri templomból. 11 Egyházi zene és szentbeszéd a királyi udvari és várplébánia templomból. Utána pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. Majd a Budapesti Hangverseny Zenekar hangversenye. Karnagy Berg Ottó. Rádió krónika. Elmondja Papp Jenő. 2 Polydor-Brunswick gramofonhangverseny. 3 Előadás. 3.45 Az iskolán kívüli népművelés rádióelőadása. 4.30 Pontos időjelzés, időjárásjelentés. — Majd a m. kir. Mária Terézia 1. nonvédgyalogezred zenekarának hangversenye. 5.35 „A Szeplűhászné kocsmárosa”. Lyka Károly felolvasása. 6 A Magyar Zenebarátok Egyesületének hangversenye. 7.10 Vigláké előadás a Studióból. „A makrancos hölgy”. Vigláké 5 felvonásban írta Shakespeare. Fordította Lévy József. Rendező Kiss Ferenc. 9.15 Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye a Hungária szállóból. — Közben 10 Pontos időjelzés, sport- és ügélőversenyeredmények. 10.30 A Mándis szalon- és jazz zenekar hangversenye a New-York kávéházból. Suppé: Boccaccio — keringő. 3 Huszka Jenő: Részletek a „Bob herceg” c. operetiből.

Apróhirdetések

JO BIZONYTIVANNYAL mindenek főzőnő keresek. Deutsch (Rákóczi-ut 9).

FORGALMAS fűszer üzlet vidéken kiadó. Cim a kiadoban.

SAKEMBER csizma szabászatban nagy gyakorlattal bír, állást keres. Csizmadia műhely vezetését is vállalja. Cime Boros József Tinca (volt Tenke) jud. Elnök.

JOBB körökben megforduló ügynököt vagy ügynököt felvesszünk. Cim a kiadoban vatalban.

UJSÁGARUSOKAT jó keresettel úgy Nagyvárad Friss Ujság, mint az Erdélyi Magyarság részére felvesszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Feladó szerkesztő:

Dr Zoltán Jenő

PÁSZTOR NYOMDA ORADEA